

Kedves Erika,

eddig, többszöri sikertelen próbálkozás után sem sikerült beszélnünk Tésa, arculati kézikönyv c. könyvről, amit falunk a főépítészének a munkatársai küldtek el, hogy az Önkormányzat elfogadja. Kérted az észrevételeimet, melyeket írásos formában az alábbiak:

A kiadvány rendkívül szép kiállítású, de tartama, rendkívül aggályos, szerkezete nem átlátható. A szerkesztői koncepció nehezen hámozható ki.

Még a Falugyűlés előtt a kisebb nagyobb pontatlanságokat, sértődésre okot adó mondatokat, szerkesztési gyengeségeket ki kellene javítani, hogy érdemi megbeszélés legyen

Csak néhány példát hozok fel:

- Hiányzanak a Kossuth és a Felszabadulás teljes utcaképét bemutató (dokumentáló) fotók, amit a rendelet tervezet szerint meg kell védeni. Ez az egyetlen dokumentáció a védelem tárgyáról.
- Vannak ugyan házak, melyek többször is szerepelnek a kiadványtervezetben, de még számos, Tésa kultúráját, hagyományait megőrző ház képe hiányzik a Temetőt követő Kossuth utcai szakaszból, és a Felszabadulás utcából.
- Hiányzik a Tésa-liget épületegyüttesét dokumentáló kép, amelyben egységes 'palóc' építészeti stílusú épületek állnak, a faluház új tétjével együtt. A szabadidő eltöltésének ez a páratlan helye Tésa jellegzetessége, a játszótérrel együtt.
- A Falusias jellegű területként olyan területet is megjelöltek, amely mint mondtad, magántulajdon van, pl. az öreg temető helye. Ez az esetleg építendő házak kijelölt területe? Itt erdő van, és nem falusias jellegű terület.
- A falusias jellegű terület házai a Jankovics földek szétosztásakor, 1945-47-ben kezdtek épülni. Ezeket tehát nem lehet „Kádár-kockáknak” nevezni, amelyek – a hatvanas években - a modernséget jelentették. Nem kellene gúnyolódni az építtetőik izlésén.
- A hagyományokat bemutató részben szerepel egy pince körül mulatók csoportjának fotója. Ezek szerint a pincesor a falunk hagyományának része. Ezt nem lehet elvitatni!
- A hal lépőcsőről az Ipoly által már régen elmosott képet láthatunk. Noha a természeti szépségekről sokat olvashatunk a tervezetben, de az Ipoly

szabályozásából fakadó negatív következményekről egy szót sem esik, Pl a téσαι fürdő megszűnéséről, amiről szintén van kép a gallériában.

- A Kápolna régi képe van fenn, amit Laci atya szentelt fel és nem a Csaba Gabi saját pénzéből felújított mostani állapot, miért?
- A Kereszt, a korpussz felállításának költségeinek 90%-t a Móricz család és a TBTE állta, ami egyfelől a vallásos kötődést, másfelől a falusi minőségi kultúra iránti vágyat tükrözi, hogy lecserélődjön a letört karú alumínium korpust.
- A magántulajdonban lévő védett Kastély, és a Templom kapcsán illene kitérni a kriptára.
- A történeti rész talán a rövidség kényszere miatt kissé elfogult. Tésa bronzkori település. Ha dűlásokról van szó, a rómaikat, a szarmatákat sem kellene kihagyni. Vagy ha mégis, a rendeletervezetből ki kell venni a régészeti mellékletet, ami ennek a kornak az emlékei. Az elpusztult falut a törökök kiverése után főleg szlovák és magyar családokkal újratelepítették. Trianoni döntés fájdalomtörténetét ki kellene egészíteni, hogy az Európa Unióhoz csatlakozást követően megindult az átjárás Szlovákiába, épűlnék gazdasági, kulturális és személyes kapcsolatok.
- A falu jellege a XX. század végétől folyamatosan üdűlő faluvá válik, társadalmi összetétele megváltozik, a házak többsége már nem téσαι gyökerű tulajdonban van. Fejlődésnek indult a barátságos, vendégszerető falu.

Az arculati kézikönyvben keveredik a telepűlés történetileg kialakult arculatának, természeti értékeinek leírása, és fotókkal történő illusztrálása, a didaktikus ábrákkal, amelyek a nem tanácsolt és a megfelelő építészeti megoldásokat szemléltetik. Ezt talán lehetne külön fejezetben következetesebben bemutatni a sematikus képekhez illő helybéli jó, és a más helyekről csak a származó ROSSZ példák fotóival. Mindezeket túl talán nem kellene pozitív mintaként bemutatni Hősök terén lévő ház a magas kerítését. Célszerű lenne a képeket magyarázattal ellátni, a helyszínek megnevezésével.

Gondosabb szerkesztéssel, pontosabb leírással, pozitívabb képet kellene mutatni Tésáról, ahol a háztulajdonosok és az önkormányzatuk a múlt értékeire építenek, nemzeti érzűsűk miatt meg akarják a hagyományokat őrizni. Az ősök által kialakított arculat tiszteletben tartása mindenki figyelmében ajánlott, amelyet nem írhatna felűl semmiféle egyéni szempont, vagy magánérdek.

Javaslom, éljünk a lehetőséggel: készüljön egy kifogástalan kiadvány, amit hosszú időn keresztül nem kell mások előtt szégyenlenünk. A kiadvány elfogadását ebben a formában, minden erényeit szem előtt tartva nem tudom javasolni.

Barátsággal: Géza

Barátsággal: Sáska Géza (TBTE képvisletében)